

Σημαιοδοτήσεις της κατοικίας την περίοδο της κρίσης.

Κατά την τρέχουσα οικονομική κρίση αναδείχτηκαν μια σειρά αντιφάσεων που συνθέτουν σήμερα τον πυρήνα του νεοφιλελεύθερου υποδείγματος σηματοδοτώντας, μεταξύ άλλων, την αφετηρία μιας περιόδου περαιτέρω εμβάθυνσης αλλά και προώθησης νέων αναδιαρθρώσεων σχετικών με ζητήματα κατοικίας. Στο πλαίσιο της παρούσας ανακοίνωσης δοκιμάζουμε να μελετήσουμε το νομοθετικό πλαίσιο που διαμορφώθηκε γύρω από την κατοικία, την περίοδο 2008-2016, ώστε να καταγράψουμε και να σχολιάσουμε τις διαφορετικές σημασίες που προσδίδονται στη λέξη «κατοικία» και κατ' επέκταση να αναρωτηθούμε πώς μεταβάλλεται το εννοιολογικό της περιεχόμενο.

Για τη διερεύνηση της προβληματικής αυτής επιλέγεται η προσέγγιση της κριτικής ανάλυσης λόγου όπως αυτή διαμορφώθηκε κυρίως από τη θεωρητική συμβολή των M. Foucault, N. Fairclough, C. Mouffe και R. Wodak, μιας και η προσέγγιση αυτή διευρύνει τις δυνατότητες κατανόησης των τρόπων που ο λόγος δομείται, ενεργεί, επιβεβαιώνει, νομιμοποιεί, αναπαράγει ή προκαλεί σχέσεις εξουσίας και κυριαρχίας στην κοινωνία. Θεωρούμε λοιπόν το σώμα των νόμων μία εκδοχή επίσημου, δημόσιου, συστημικού πολιτικού λόγου και κατά συνέπεια ως ένα σύνθετο σύστημα ανταγωνιστικών ιδεών και αξιών το σύνολο των οποίων ενεργοποιούνται σε καθημερινές πρακτικές και εξηγούν σημασιολογικές συγκρούσεις που συνδέονται με ζητήματα εξουσίας.

Με αυτά κατά νου, δοκιμάζουμε να εντοπίσουμε, στους νέους νόμους που υιοθετήθηκαν, τα διαφορετικά ονόματα της «κατοικίας» και να συζητήσουμε πότε μπαίνουν σε χρήση νέες λέξεις που διαφοροποιούνται από ήδη υπάρχουσες, συμπληρώνοντας, αντικαθιστώντας ή επανατοποθετώντας τις έως τότε δοσμένες σημασίες της. Η χαρτογράφηση της σημασιοδότησης επιδιώκεται να φωτίσει απαντήσεις αναφορικά με τις βασικές ιδιότητες που αποδίδονται στη λέξη (οικονομική, υλική και πολιτική διάσταση), τα υποκείμενα (actors) που σχετίζονται με αυτήν (τράπεζες, κράτος, μεσιτικά κεφάλαια και φορείς) και την αστική πολιτική (σύνδεση με το χρέος) που εφαρμόζεται και προωθείται. Η επανεμφάνιση ζητημάτων κατοικίας στην πολιτική ατζέντα δείχνει να γίνεται με τρόπο που σταθερά εναντιώνεται στις κοινωνικές ανάγκες είτε μέσω της εμβάθυνσης προηγούμενων πολιτικών είτε μέσω της υιοθέτησης νέων προσανατολισμών υπό ένα παγιωμένο πια καθεστώς έκτακτης ανάγκης.

ΜΑΡΙΑ ΜΑΝΤΖΑΡΗ Αρχιτέκτων Μηχανικός, ΥΔ Τομέας II Πολεοδομία-Χωροταξία.